

ÅRSRAPPORT 2014

Velkommen

Det Syddanske EU-Kontor (SDEO) er regionens forlængede arm i Bruxelles. Som du hurtigt vil finde ud af ved at læse de næste sider, så har vi også i 2014 taget den rolle på os med stor entusiasme og iver.

Hver eneste dag er konsulenterne på kontoret i dialog med myndigheder, institutioner, organisationer, forskningsinstitutioner og virksomheder hjemme i Syddanmark for at hjælpe dem med at finde vej og åbne døre ind til EU-systemet, som vi sidder dør om dør med her i Bruxelles. Vi kan i al beskedenhed sige, at det er lykkedes ganske godt i det forgangne år.

Vores vigtigste opgave er at bistå aktørerne med deres europæiske strategier og hjælpe dem med at få del i EU-midler til deres projekter. I 2014 medvirkede vi til at hjemtage i alt 37 mio. kr. til projekter, hvor syddanske virksomheder og organisationer samarbejder med partnere fra Europa.

Det glæder mig, at vi på den måde er med til at sikre vækst og udvikling i regionen. Det er nemlig ikke altid lige let. Konkurrencen er behård fra hele Europa, og kun de bedste projekter opnår støtte fra EU.

I denne årsrapport får du et indblik i, hvad der rører sig på EU-fronten og hjemme i Syddanmark inden for SDEO's fokusområder: Energi & Transport; Sundheds- & Velfærdsinnovation; Erhverv & Innovation samt Syddansk Universitet. Og så ser vi frem til 2015, hvor der i hvert fald tegner sig to store opgaver for SDEO. Næmlig vores deltagelse i Enterprise Europe Network og arbejdet med de nye Interreg-programmer, som vi forventer et pænt syddansk udbytte fra.

God læselyst!

Rasmus Anker-Møller, direktør.

”

Det har været en fornøjelse at sidde for bordenden i bestyrelsen for Det Syddanske EU-Kontor i 2014. Året har været præget af et særdeles højt aktivitetsniveau og af leveringen af mange kontante resultater til gavn for syddanske virksomheder og organisationer. Det har endnu en gang sat en tyk streg under, at det er vigtigt, at regionen har en repræsentation i Bruxelles – både for at have fingeren på pulsen i EU og for at medvirke til at tiltrække nødvendige EU-midler til udvikling af Syddanmark.

Johnny Søtrup,
formand for bestyrelsen.

Om Det Syddanske EU-Kontor

Det Syddanske EU-Kontor hjælper institutioner, offentlige myndigheder og virksomheder med internationalt samarbejde og internationale udviklingsprojekter.

Gennem os kommer du straks tættere på de rigtige kontakter og processer, som kan sætte skub i dit projekt. Du opnår en bedre indsigt, bliver en del af et stærkt netværk og får direkte relationer til beslutningscentrene.

Kontoret er et servicetilbud til hele regionen, og vi lægger vægt på at imø-

dekomme brugernes behov og interesser.

Vi har hovedsæde i Bruxelles og mange års erfaring med at operere på den internationale markedsplads for projektudvikling og samarbejde.

Vi er præcis dér, hvor det sker - hvor beslutningerne træffes. På kontoret er 12 engagerede faste medarbejdere plus praktikanter klar til at hjælpe og vejlede om EU.

South Denmark European Office
Avenue Palmerston 3
B-1000 Bruxelles
Belgium

www.southdenmark.be
info@southdenmark.be
Tel: +32 2 285 40 95

Syddanske virksomheder og EU: Nye muligheder, stor aktivitet og kontante resultater

Europa har siden den økonomiske krise indtraf haft overordentligt svært ved at få gang i væksten, og der er et konstant fokus på at styrke de europæiske virksomheder i den globale konkurrence. Her spiller EU's støtteprogrammer en vigtig rolle, og i de nye støtteprogrammer i 2014 har EU øget sit fokus på at støtte udvikling og innovation i virksomheder.

Det store forsknings- og innovationsprogram Horizon 2020 blev skudt i gang i 2014 og har været det altoverskyggende omdrejningspunkt for SDEO's rådgivning af syddanske virksomheder. Det indeholder instrumenter og puljer målrettet små og mellemstore virksomheder som for eksempel SMV-instrumentet, der støtter udvikling af nye produkter og hjælper virksomhederne med at få dem på markedet.

Opsøgende indsats i Syddanmark

SDEO har gennem hele 2014 lavet en opsøgende indsats over for de syddanske virksomheder for at informere om de nye muligheder, matche konkrete virksomheders innovative ideer og kompetencer med de relevante EU-støttemuligheder og bidrage til udarbejdelsen og indsendelsen af projektansøgninger.

For at styrke samarbejdet og koordineringen med andre erhvervsfremmeaktører og klyngerne i Syddanmark tog SDEO i 2014 initiativ til etableringen af INNOS-netværket, som har til formål at styrke koordinering af virksomhedsrådgivning om innovation i Syddanmark og skabe en endnu stærkere fødekæde af projektideer og -ansøgninger fra syddanske virksomheder, som SDEO kan hjælpe til finansiering fra EU.

INNOS - nyt erhvervsnetværk

Rundt omkring i de syddanske virksomheder bobler nye initiativer og gode ideer. Mange af dem er virksomhederne hurtige til at realisere. Andre kræver et længere træk. Her kan det være en fordel for virksomheden at kigge efter finansiering udefra. Der er penge at hente både fra danske puljer og EU-fonde.

For at give virksomhederne den bedste hjælp til at få fat i midlerne har SDEO i 2014 etableret et netværk, som skaber et tæt samarbejde mellem de lokale erhvervsfremmekontorer i Syddanmark samt de mange andre erhvervsfremmeaktører.

Siri Raahede Bentzen, EU-konsulent

Netværket handler om at give en bedre service til virksomhederne. Jo tættere vi arbejder sammen, jo bedre mulighed har vi for at finde det rigtige støtteprogram.

Netværket består af alle lokale og subregionale erhvervsfremmekontorer i Region Syddanmark samt andre erhvervsfremmeaktører som de regionale erhvervs-klynger.

Der har været afholdt to netværksmøder i 2014 og igangsat rådgivnings- og ansøgningsforløb med nye spændende virksomheder som direkte udløber af netværkets etablering.

Netværket har tjent sit formål og skabt kontakt til mange nye virksomheder for SDEO. Der har blandt andet i flere omgange sammen med lokale erhvervscentre i Syddanmark været gennemført rundture til udvalgte virksomheder i kommunen og afholdt virksomhedsmålrettede informationsarrangementer med fokus på funding-mulighederne i EU.

Global Vækst

Som en del af sin opsøgende indsats har SDEO sammen med Væksthus Syddanmark gennemført projektet Global Vækst, hvor SDEO har været ansvarlig for gennemførelsen af et forløb med otte innovative virksomheder, hvor de blandt andet fik afklaret deres muligheder for at udnytte deres innovationsideer til at vækste og tiltrække EU-midler.

To af virksomhederne fik efterfølgende succes med deres ansøgninger til SMV-instrumentet, hvor der er hård konkurrence om midlerne.

Der har samlet set været kontakt til og gennemført informations- og rådgivningsforløb med 54 virksomheder fra regionen i løbet af året. Kontoret bidrog til, at fire virksomheder fik succes med deres EU-ansøgninger i 2014.

Syddansk succes i SMV-instrumentet

Virksomhederne Tuco Marine Group fra Faaborg og Dupont Lightstone fra Høje Taastrup på Fyn fik i sommeren 2014 støtte fra den første runde af EU's nye SMV-instrument, der støtter innovative virksomheder.

Tuco Marine Group fik midler til Pro-Zero, som er en ny type arbejdsbåde af kulfiber til eksempelvis redningstjenester, som virksomheden er ved at udvikle.

Dupont Lightstone arbejder med et projekt med at få grå beton til at lyse op og vise levende billeder, så betonklodser kan bruges som eksempelvis reklameskærme eller skilte.

Begge virksomheder fik midler i første fase af SMV-instrumentet til at udvikle en forretningsplan. Derefter kan de søge igen i næste fase om støtte til at lave en demonstrationsmodel eller prototype, inden produktet kan introduceres på markedet.

Der er hård konkurrence om midlerne fra SMV-instrumentet, og kun fire ud af 73 danske ansøgere til første ansøgningsrunde fik bevilling. To af disse virksomheder var altså fra Syddanmark. Begge virksomheder havde forinden deltaget i projektet Global Vækst for at afklare deres muligheder. Det viser, at det betaler sig med en grundig og målrettet forberedelse.

Virksomheden Dupont Lightstone udvikler betonklodser med indlejrede lyskilder. Foto: Dupont Lightstone.

Europæiske netværk

- en kilde til syddanske sundhedsprojekter

Europa – og Syddanmark – står over for en række fælles udfordringer på velfærdsområdet. Det omfatter en aldrende befolkning, stigende sundhedsudgifter, øget ulighed i sundhed og en fortsat stigning i livsstilssygdomme.

EU har på sundhedsområdet en række politikker og strategier, som definerer SDEO's arbejde inden for sundheds- og velfærdsinnovation og sætter rammer for de muligheder, der findes i forhold til at udvikle EU-projekter i Syddanmark. Nogle af de målsætninger, som man arbejder for, er:

- Smartere – men ikke nødvendigvis dyrere – investeringer i sundhedssystemet
- Investering i borgernes sundhed igennem sundhedsfremmeprogrammer
- Investering i sundhed som et middel til at nedbryde sociale uligheder og social eksklusion
- Kompetenceudvikling og tværfaglighed i sundhedssektoren
- Social innovation og socialt iværksætteri som middel til at skabe vækst og beskæftigelse

Allan Nordby Ottesen, EU-konsulent

For at møde udfordringerne har EU oprettet en række puljer og programmer til understøttelse af europæiske samarbejdsprojekter inden for sundheds- og velfærdsinnovation.

Ligesom på mange andre områder har 2014 på sundhedsområdet båret præg af, at nye EU-støtteprogrammer har set dagens lys. Det gælder programmer som Erasmus+, Tredje Sundhedsprogram samt Horizon 2020.

Nøgleaktører i Syddanmark

Det er kendetegnende for SDEO's indsats på området sundhed og velfærdsinnovation, at kompetencerne og behovet i relation til deltagelse i EU-projekter er koncentreret hos en række nøgleaktører i Syddanmark. Blandt de primære samarbejdspartnere for SDEO inden for sundheds- og velfærdsinnovation kan nævnes kommunerne, Odense Universitetshospital, Syddansk Sundhedsinnovation, Welfare Tech samt en række uddannelsesinstitutioner og virksomheder.

Det tætte samarbejde med disse partnere har også i 2014 ført til igangsætning af udviklingsprocesser blandt andet med en række kommuner. SDEO hjælper kommu-

Henriette Hansen, EU-konsulent

nerne med at vurdere, hvordan de strategisk kan bruge EU-midler til at understøtte udviklings- og innovationsaktiviteter med fokus på deres kerneopgaver.

Både Syddansk Sundhedsinnovation, Welfare Tech, Odense Universitetshospital samt SE Next Step Citizen har modtaget midler fra EUopSTART, som er nationale midler til at udfærdige store ansøgninger til Horizon 2020. Ansøgningerne til Horizon 2020 skal indsendes i løbet af foråret 2015.

Derudover har SDEO hjulpet samarbejdspartnere med en række projekter, som opnåede godkendelse i 2014. Syddansk Sundhedsinnovation har med udgangspunkt i den regionale indsats "Den Digitale Landevej" kommet med i EU-projekter, som skal udvikle den digitale kommunikation med borgerne i sundhedssektoren.

Desuden kan det nævnes, at det tætte samarbejde med Odense Universitetshospital har ledt til, at Gynækologisk Afdeling deltager i et EU-projekt omkring fertilitet og oplysningskampagner. Endelig lykkedes det Syddansk Universitet at få midler fra Erasmus+ til et projekt om social inklusion i idrætsforeninger.

Netværk skaber projekter

Et af midlerne til at skabe EU-projekter er et bredt kendskab til samarbejdspartnere rundt omkring i Europa, og SDEO deltager og repræsenterer Syddanmark i tre store europæiske netværk: European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP on AHA), ERRIN Health og CORAL, som SDEO bruger til at skabe samarbejde mellem partnere i Syddanmark og andre europæiske regioner.

Især vort engagement i EIP on AHA har skabt mulighed for at være i tæt dialog med Kommissionen om konkrete muligheder og samarbejde med andre regioner. Som eksempel kan nævnes, at dette samarbejde har skabt grobund for en stor Erasmus+ ansøgning om fremtidige kompetencebehov i sundhedssektoren i Syddanmark, som indsendes i starten af 2015.

Derudover har disse netværk også en vigtig funktion i forhold til at promovere og positionere Region Syddanmark i Europa som en aktiv region på sundhed og velfærdsområdet, og teamets medarbejdere samt aktører fra regionen har holdt oplæg på mange europæiske møder og konferencer.

Frivillighed og social inklusion gennem idræt

Idræt bringer mennesker sammen på tværs af sociale skel. Når folk mødes i klubber og foreninger for at dyrke idræt, så giver det ikke alene livsglæde for individet. Det er også med til at skabe social inklusion og styrke udsatte gruppers integration i samfundet og på arbejdsmarkedet.

Samtidig spiller frivillige en vigtig rolle i hovedparten af foreningerne. Frivillige er dermed drivkræften i den sociale inklusion i klubberne og samtidig et udtryk for et stærkt samfund.

Projektet "Social Inclusion and Volunteering in Sports Clubs in Europe" har til formål at styrke idrætsforeningernes rolle i social inklusion og frivilligt arbejde ved at finde ud af, hvad der skaber de bedste rammebetingelser for klubberne.

Projektet vil derefter præsentere resultaterne for politikere og idrætsorganisationer på tværs af EU. Projektet opnåede i 2014 tilskud fra Erasmus+ programmet og går i gang i foråret 2015. Det koordineres af Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) tilhørende Institut for Idræt og Biomeka-

nik på Syddansk Universitet og involverer 11 partnere fra 10 europæiske lande.

Syddanmark bruger energien mere effektivt

Energieffektiviseringer er en genvej til at beskytte klimaet. Når vi bruger energien mere effektivt ved for eksempel at isolere vores huse, så skærer vi både ned for energiforbruget og gør samtidig omstillingen til bæredygtige energikilder mere overkommelig.

Energieffektiviseringer har stået højt på dagsordenen i 2014 både i EU og på SDEO. Samtidig har SDEO på baggrund af ønsker fra vores ejerkreds og med udgangspunkt i en analyse af støttemulighederne i EU etableret transport som et nyt indsatsområde, hvor vi proaktivt vil arbejde for at sikre EU-projekter og knytte an til europæiske netværk for syddanske samarbejdspartnere. Set fra Bruxelles hænger energi og transport tæt sammen i omstillingen til et mere bæredygtigt samfund.

På vej mod EU's målsætninger

Kommissionen gjorde i 2014 status på sine 2020-mål for klima og energi og offentliggjorde samtidig de nye mål for 2030. Status er, at EU er godt på vej til at nå 2020-målene. Prognoserne siger, at de opstillede mål for overgangen til vedvarende energikilder og udledningen af CO2 vil blive nået inden 2020.

Det halter mere for målet for energieffektiviseringer, hvor EU stadig mangler at finde og implementere de helt rigtige metoder. Derfor er der også i EU's forsknings- og innovationsprogram Horizon 2020 et stort fokus på energieffektiviseringer. Med de nye 2030-mål skærper EU sine målsætninger til både CO2-udledningen, vedvarende energi og energieffektiviseringer, og området vil dermed fortsat stå højt på dagsordenen.

Stor syddansk interesse for projekter

SDEO oplever en stor interesse for energiprojekter i Syddanmark. Det har afspejlet sig i vores arbejde i 2014, hvor SDEO har

hjulpet med at indsende i alt 11 syddanske energiprojekter til Horizon 2020 fra syddanske kommuner, projektorganisationer og cleantechklyngen CLEAN.

Det har båret frugt i form af projektet REFURB 2.0, hvor Sønderborgs ProjectZero og CLEAN nu er gået i gang med et projekt med energieffektivisering af private bygninger. Projektet ligger i naturlig forlængelse af det fælles regionale og kommunale projekt ELENA, som blev godkendt i begyndelsen af 2014, hvor Region Syddanmark og 14 syddanske kommuner til sammen hjemtog over 24 mio. kr. til energieffektivisering af offentlige bygninger og vejbelysningen.

Thomas Jensen, EU-konsulent

Cathrine Holm Frandsen, EU-konsulent

indgang til de syddanske energivirksomheder. SDEO har i 2014 assisteret de to klynger med i alt fire EU-ansøgninger til Horizon 2020 og COSME-programmet.

Desuden blev Offshoreenergy.dk i sommeren 2014 inviteret på podiet under EU Sustainable Energi Week, hvor klyngen fortalte om deres succes med at integrere virksomheder i implementeringen af offentlige energiplaner.

Nyt fokus på transport

Transportsektoren tegner sig for en fjerdedel af EU's samlede CO2-udledning, og der er store udfordringer med at nedbringe udledningen fra biler, fly og færger. Transportområdet tildeles samtidig en betydelig del af EU's midler i Horizon 2020 til projekter, som kan vise vejen til en grønnere transport.

SDEO har fra 2014 prioriteret ressourcer til at arbejde målrettet med transport som indsatsområde og ser gode muligheder for at udnytte sammenhængen mellem EU's satsninger på energi og transport til nye projekter i Syddanmark.

Klynger som mellemmand

Det stærke samarbejde med de to klynger inden for energiområdet, CLEAN og Offshoreenergy.dk, har også i 2014 været vigtigt for SDEO. Som mellemmand mellem offentlige myndigheder og virksomheder repræsenterer energiklyngerne både en efterspørgsel efter projekter og en vigtig

For at planlægge den fremadrettede indsats har SDEO identificeret, hvordan EU's støtteprogrammer kan understøtte transportprojekter, samtidig med at vi gennem møder og analyser har afdækket, hvilke aktører og kompetencer i Syddanmark der fremadrettet er in-

Vækst i byggebranchen

I dag er det muligt at renovere sit hus, så CO2-udledningen nærmer sig nul, men kun de færreste boligejere og ejer- og boligforeninger får det gjort.

Det kan være svært at overskue mulighederne: Hvor omfattende er det? Hvor store er fordelene? Hvordan kan det finansieres? Det kan også være svært at finde den virksomhed, som giver overblikket, leverer hele løsningen og tager ansvar for, at boligen realiserer den ønskede energibesparelse.

Derfor er Sønderborgs ProjectZero og CLEAN gået sammen med Aalborg

Universitet og en række udenlandske partnere om at udvikle en pakkeløsning til boligejerne. Et enkelt system, hvor man med relativt få oplysninger om bygningen samt ønskerne til energiforbedringer som resultat får et skræddersyet tilbud på hele energirenoveringen.

Der er fokus på såkaldte "dybe renoveringer", hvor målet er at nedbringe bygningernes CO2-udslip med op til 50-80 procent. EU støtter projektet med over 15 mio. kr. de næste 2½ år.

teressante at involvere i EU-projekter. I Bruxelles er SDEO ligeledes begyndt at opdyrke europæiske partnerskaber inden for transport og deltager aktivt i arbejdsgruppen for transport under den europæiske sammenslutning af regionale aktører, ERRIN.

SDEO har store forventninger til syddanske EU-aktiviteter på transportområdet i 2015. Med E-ferry projektet fra Ærø har vi allerede set, hvordan man kan tænke energi og transport sammen.

Illustration: Green Ferry Vision

Elfærgen til Ærø

Ærø Kommune indsendte i august 2014 en ansøgning til Horizon 2020 om at få omkring 125 mio. kr. i tilskud til at udvikle og demonstrere en eldrevne bilfærgen, der skal sejle på grøn strøm fra vindmøller.

Idéen til eldrevne færger dukkede op for flere år siden. Tanken var at designe en eldrevne bilfærgen, der passer til de mange ø-ruter i Danmark og resten af Europa.

I første omgang blev ideen skrinlagt, da det næppe ville være muligt at udvikle batterierne. Men øboerne gav ikke op og udviklede ideen og kom i dialog med SDEO om projektet.

SDEO har assisteret Ærø Kommune i hele processen: Vi har skabt kontakt til EU-Kommissionen, hjulpet med at skaffe EUopSTART-midler og med udarbejdelsen af selve EU-ansøgningen.

For Ærø kan projektet få en overordentlig stor betydning – både for øens strategi for vedvarende energi og erhvervslivet.

Forskerne på SDU har øjnene rettet mod Horizon 2020

Året 2014 var det første hele år i det nye, tætte samarbejde mellem SDEO og Syddansk Universitet, hvor SDEO har en medarbejder dedikeret til at arbejde for universitetet i Bruxelles. Og samtidig var 2014 det første år med EU's forsknings- og innovationsprogram, Horizon 2020. Det har betydet stor aktivitet i samarbejdet med universitetet.

SDEO har med igangsættelsen af en lang række initiativer og aktiviteter arbejdet hårdt for at sikre SDU en solid plads i den

europæiske bevidsthed, styrke hjemtaget af forskningsmidler og underbygge de strategiske processer på universitetet.

Ansøgninger fra universitetet

Først og fremmest oplever SDU en markant øget interesse for Horizon 2020 blandt forskerne. Eksempelvis er antallet af ansøgninger til EUopSTART steget fra et gennemsnit på 4,6 ansøgninger i perioden 2011-2013 til 13 ansøgninger i 2014. EUopSTART er nationale midler til at for-

berede en EU-ansøgning, og det stigende aktivitetsniveau på området må forventes at afspejle sig i flere Horizon 2020 ansøgninger fra SDU i 2015.

Stigningen skal ses i lyset af en målrettet informationsindsats om mulighederne fra SDEO's side. Der er blandt andet afholdt to tematiske informationsarrangementer på universitetet – et med fokus på de tekniske videnskaber (Engineers in Horizon 2020) og et med fokus på sundhedsvidenskab (Doctors in Horizon 2020), og SDEO

Kommissæren kom forbi

SDEO var i foråret 2014 med til at arrangere et besøg af den daværende EU-kommissær for sundhed og forbrugerbeskyttelse, Tonio Borg, i Odense. Kommissæren besøgte SDU og OUH og oplevede, hvordan regionen og universitetet kombinerer behovet for innovation på sundheds- og velfærdsområdet med vækst og jobskabelse i private virksomheder. Tonio Borg fik blandt andet demonstreret nye tiltag inden for velfærdsrobotter, genoptræningsudstyr samt Nyt OUH.

Foto: Syddansk Sundhedsinnovation

INFORMATION

SDEO bistår SDU med information og analyser om EU's forskningspolitik. Opmærksomhed og viden er vigtig for, at SDU kan være på forkant og fokusere sin EU-indsats på langt sigt.

SYNLIGHED

SDEO samarbejder med SDU om at gøre universitetet mere synlig og aktiv på den europæiske scene. Blandt andet ved at fremme forskernes deltagelse i ekspertfora, på konferencer og som evaluatore.

INTERESSER

SDEO bistår SDU med at påvirke udmøntningen af EU's forskningsmidler til fordel for SDU. Det sker blandt andet ved at indsende faglige indspil til processen med at udforme Horizon 2020.

EU-MIDLER

SDEO matcher forskerne på SDU med relevante indkaldelser i EU og rådgiver om projektmuligheder og ansøgningskrivning.

informerer løbende om EU's forskningspolitiske rammevilkår gennem kvartalsvise nyhedsbreve.

SDEO har bistået SDU med indsendelsen af fire ansøgninger til programmerne Erasmus+, Horizon 2020 og EIT KIC. Af disse opnåede ansøgningen til Erasmus+ tilsagn om midler. Der er yderligere syv projekter i ansøgningsfasen, som efter planen skal indsendes i løbet af 2015.

Synlighed i Bruxelles

Det har været et travlt år, når man ser på varetagelsen af universitetets interesser over for EU. SDEO har været særdeles aktiv i, sammen med forskerstøtteenheder-

Christian Walther Bruun, EU-konsulent

ne på SDU, at strukturere og intensivere den løbende indsats for at påvirke indholdet af kommende projektindkaldelser i Horizon 2020.

Resultatet er, at SDU i 2014 har indsendt i alt 32 faglige indspil med forslag til Horizon 2020 og såkaldte "position papers" via de nationale indflydelseskanaler og direkte til Europa-Kommissionen. Det skal ses i forhold til, at man i 2013 indsendte blot 13 faglige indspil. På sundhedsområdet har SDU-forskere i 2014 leveret lige så mange faglige indspil som resten af de danske universiteter tilsammen.

Det er en vigtig bedrift, da det styrker SDU's muligheder for at hente forskningsmidler i EU, hvis SDU kan påvirke udformningen af Horizon 2020, så det passer med universitetets styrkefelter.

For at styrke det fortsatte arbejde med påvirkningen af Horizon 2020's udmøntning og sikre forankringen på SDU har SDEO sammen med SDU Grants Office nedsat syv tværfakultære Strategic Groups for Horizon 2020. Som et led i interessevaretagelsen bistod SDEO universitetet med daværende kommissær for sundhed og

Strategic Groups

SDU har nedsat syv tværfakultære Strategic Groups for Horizon 2020. I alt deltager 100 forskere i arbejdet med at påvirke EU og udmøntningen af EU's forskningsmidler i Horizon 2020 inden for syv forskellige forskningsområder.

De syv grupper dækker områderne Energy, Health, Bio-economy, Climate, Inclusive, Reflective and Innovative Societies, ICT, samt Nano, Advanced Material and Processes.

forbrugerbeskyttelse Tonio Borgs besøg i Syddanmark.

Nye muligheder

SDU indsendte i september 2014 sammen med Region Syddanmark og en række europæiske partnere en stor ansøgning til European Institute of Technology (EIT) om at sikre Syddanmark deltagelse i et såkaldt Knowledge and Innovation Community (KIC) på sundhedsområdet.

Det kunne have betydet den største enkeltstående EU-bevilling til Syddanmark nogensinde. Desværre vandt konsortiet ikke budet, men blev en tæt nummer to.

SDEO, som anvendte mange ressourcer og var særdeles aktiv i ansøgningsprocessen, bistår med at sikre, at den stærke europæiske platform, som er etableret i samarbejdet mellem parterne i konsortiet, udbygges og fasttømmes i forhold til projektudvikling fra andre puljer.

Herudover er det strategiske arbejde med de tre kommende KICs gået i gang allerede i 2014. Her vil der også være muligheder for SDU.

Enterprise Europe Network: SDEO bliver mere synlig i regionen

SDEO var i 2014 med i den vindende danske ansøgning om at blive en del af verdens største erhvervsnetværk - Enterprise Europe Network (EEN). Fra 2015 betyder det, at SDEO får to nye medarbejdere med base i regionen.

Verdens største erhvervsnetværk

EEN er verdens største erhvervsnetværk med næsten 600 partnerorganisationer fra mere end 50 lande. Netværket er etableret af Europa-Kommissionen i 2008, og Kommissionen delfinansierer netværket for at fremme samhandel og samarbejde over grænserne.

EEN er et netværk af erhvervsfremmeaktører, der har fokus på at hjælpe små og mellemstore virksomheder og videninstitutioner med at finde nye samarbejdspartnere i udlandet - i forhold til eksport, projektsamarbejde og teknologisk samarbejde.

Som medlem af netværket kan SDEO hjælpe de syddanske virksomheder endnu bedre end i dag - og med en bredere vifte af ydelser i forhold til virksomheders internationalisering. De øvrige partnere i

det danske Enterprise Europe Netværk, som skal dække alle danske regioner, er Væksthusene i Midtjylland, på Sjælland og i hovedstaden samt Agro Business Park i Tjele, Cluster Excellence Denmark og North Denmark EU-office.

Adresse i Forskerparken

For at løfte opgaven har Det Syddanske EU-Kontor etableret sig med to medarbejdere "på jorden" i Syddanmark med skriveborde i Forskerparken i Odense. Men de vil ofte være på farten til møder rundt i det syddanske erhvervslandskab og vil have særligt fokus på samarbejdet med de syddanske erhvervsklynger inden for velfærdsteknologi, energi og design.

Netværket arrangerer løbende aktiviteter målrettet virksomheder i samarbejde med lokale, regionale, nationale og internationale aktører. Aktiviteterne foregår både i Danmark og i udlandet og har fokus på at give virksomheder ny viden og inspiration, indsigt i internationale muligheder samt skabe kontakt til udenlandske samarbejdspartnere.

SDEO får dermed endnu stærkere fokus på virksomhedernes behov og bliver mere synlig for virksomhederne i regionen. Med medarbejdere i både Syddanmark og Bruxelles har SDEO optimale muligheder for at hjælpe virksomhederne med deres internationale strategier.

Fordele for virksomheden

Helt konkret kan netværket hjælpe virksomhederne med forskellige opgaver. Det handler om at finde udenlandske samarbejdspartnere, finde nye teknologier i udlandet, tilbyde virksomhedens samarbejdspartnere, finde projektpartnere til EU-projekter, få information og vejledning om tilskudsmuligheder, få information om udenlandske markeder og meget, meget mere. Det hele er gratis for virksomhederne.

Mere end 6500 virksomheder har gennem netværket underskrevet samarbejdskontrakter omkring business og teknologi, og over 50 procent af de virksomheder, der benytter netværket, er kommet ind på nye markeder.

Interreg: Nye muligheder 2015

2015 bliver startskuddet for en ny runde af EU's programmer for grænseoverskridende samarbejde, Interreg. Syddanmark har traditionelt haft stort udbytte af Interreg-programmerne, og den kommende programperiode åbner nye muligheder. Det vil sætte sit præg på SDEO's arbejde i 2015.

Interreg består af forskellige programmer - målrettet forskellige geografiske områder af Europa - samt Interreg Europa, som dækker hele EU. Syddanske virksomheder og organisationer kan deltage i Interreg Danmark-Tyskland, Interreg Nordsøen, Interreg Østersøen samt Interreg Europa.

Interreg Danmark-Tyskland indeholder samarbejde mellem på den ene side Region Syddanmark og Region Sjælland samt en række tyske kredse og byer i Slesvig-Holsten. Interreg-sekretariat i Kruså rådgiver om denne del af Interreg.

SDEO's rådgivning og indsats for at sikre syddansk hjemtagelse af projektmidler vil være fokuseret på de delprogrammer, hvor midlerne er konkurrenceudsatte blandt flere europæiske lande og regioner: Interreg Nordsøen, Interreg Østersøen samt Interreg Europa.

De første indkaldelser kom i december 2014, og SDEO skruede allerede i efteråret op for at informere om programmerne og forberede aktører i Syddanmark på mulighederne. Blandt andet var Interreg-programmerne temaet på efterårets netværksmøde i Netværket for Internationale Medarbejdere i Syddanmark (NIMS).

Samarbejde mellem regioner

Det overordnede formål med Interreg er at stimulere samarbejde mellem regioner i Europa med henblik på at skabe vækst og udvikling. I den nye programperiode har programmerne generelt ændret fokus fra at støtte videndelsprojekter til i højere grad at fokusere på projekter, der implementerer EU's politik på regionalt niveau.

Der er et vist overlap mellem de områder, som kan få støtte fra programmerne. Det handler for eksempel om teknologisk udvikling og innovation samt bæredygtig omstilling af samfundet. Derudover vil både Nordsø-programmet og Østersø-programmet åbne for private partnere. Derfor er Interreg-programmerne også interessante for syddanske små og mellemstore virksomheder.

INTERREG ØSTERSØEN

Område

- 11 lande i Østersøområdet

Prioriteter

- Innovationsevne
- Forvaltning af naturressourcer
- Bæredygtig transport

Målgruppe:

- Offentlige myndigheder og institutioner, videninstitutioner, NGO'er, sektorspecifikke organer, foreninger, virksomheder

INTERREG NORDSØEN

Område

- Syv lande i Nordsøområdet

Prioriteter

- Tænke i vækst - fremme vækst
- Øko-innovation - grøn økonomi
- Beskytte mod klimaændringer
- Fremme grøn transport og mobilitet

Målgruppe

- Offentlige myndigheder og institutioner, videninstitutioner, NGO'er, interesseorganisationer, virksomheder, foreninger

INTERREG EUROPA

Område

- Hele EU samt Norge og Schweiz

Prioriteter

- Forskning, udvikling og innovation
- Fremme konkurrenceevnen
- Overgangen til en CO2-frit samfund
- Miljø og resourceeffektivitet

Målgruppe

- Offentlige myndigheder og institutioner, videninstitutioner, regionale udviklingskontorer samt private non-profit organisationer

Nathalie Godthaab, EU-konsulent

Bjarne Andersen, EU-konsulent

Business Support at Your Doorstep

2014 i billeder

Januar: Marian Fischer Boel (th) er ordstyrer på en konference om europæernes forbrug af frugt og grønt arrangeret af Gartnerbrugets Afsætningsudvalg (GAU) i Odense. GAU havde forinden fået 8,3 mio. kr. af EU til at fortsætte deres kampagne for frugt og grønt.

Juni: Bestyrelsesformand Johnny Søtrup (tv) tager afsked med direktør Jonas Groes. Ny direktør bliver Rasmus Anker-Møller.

Oktober: Randi Høxbro fra Esbjerg Erhvervsudvikling deltager i Open Days i Bruxelles - EU's uge for regioner og byer.

April: EU-kommissær Borg besøger Odense og oplever udviklingen af velfærdsteknologi.

September: Uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen deltager i debat i Bruxelles sammen med blandt andre MEP Ulla Tørnæs og regionsrådsmedlem i Syddanmark Karsten Uno Petersen.

November: Skoleelever på Fyn og i Vejle tester en model for iværksætteri i undervisningen som en del af YEDAC-projektet. SDEO deltager sammen med UC Lillebælt i projektet.

Juni: Bestyrelsen besøger SDEO i Bruxelles til strategiseminar.

September: SDEO tager jævnligt imod besøgsgrupper og grupper på studietur. Her er det institutionsledere fra socialområdet, der besøger Bruxelles.

September: SDEO er aktiv i flere projekter. Her er MEP Christel Schaldemose (tv) til møde i HEP-COM projektet i SDEO's lokaler.

2014 i tal

83:

Antal artikler i medierne om SDEO og vores aktiviteter med syddanske partnere

54:

Antal virksomheder hvor SDEO har lavet en detaljeret kortlægning af deres muligheder for EU-projekter

37:

Antal mio. kr. som SDEO har hjulpet med at hjemtage til Syddanmark i 2014

27:

Antal godkendte ansøgninger i 2014 om EU-midler - inklusive midler til at forberede EU-ansøgninger

11:

Antal konferencer og seminarer som SDEO har været med til at arrangere i Bruxelles og Syddanmark eller sikret syddansk islæt

12:

Antal medarbejdere på SDEO i Bruxelles og i Syddanmark

South Denmark European Office
Avenue Palmerston 3
B-1000 Bruxelles
Belgium

www.southdenmark.be
info@southdenmark.be
Tel: +32 2 285 40 95